

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 22 /22

mun. Chișinău

22.02.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate Rodion RUSNAC, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dl. Daniel ȚONU, primarul satului Zâmbreni, r-nul Ialoveni, domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 06 noiembrie 2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (ANI) a fost înregistrată sesizarea nr. Col-667/20, iar la 14 noiembrie 2020 în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, care a stat la baza formării dosarului de control nr.20200223008.

În textul sesizării se indică că, dl. Țonu Daniel primarul s. Zâmbreni, r-nul Ialoveni, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, prin angajarea mai multor pretinse persoane apropiate, în mai multe funcții din cadrul Primăriei și [REDACTED]:

- [REDACTED] – în calitate de curier al Primăriei;
- [REDACTED] – în calitate șofer;
- [REDACTED] – în calitate de șofer;
- [REDACTED] – în calitate de [REDACTED];

În conformitate cu art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate 132/2016, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile.

Prin prisma prevederilor art. 75 alin. (1) Cod Administrativ al Republicii Moldova, verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul de integritate a stabilit că sesizarea corespunde cerințelor stabilite de Codul Administrativ.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 00000003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

În conformitate cu prevederile art.3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl. Țonu Daniel *este subiect al declarării averii și intereselor personale*, prin exercitarea mandatului de primar s. Zâmbreni, r-nul Ialoveni, informație confirmată prin accesarea platformei electronice a Comisie Electorale Centrale.

În urma examinării minuțioase a circumstanțelor de fapt sesizate, prin prisma informației prealabile analizate și materialului probant anexat, raportate la cadrul legal relevant, a fost atestată prezența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl. Țonu Daniel.

Potrivit art.37 alin. (2) din Legea 132/2016 prevederile art. 31, art. 32 alin. (3)–(5), art. 33, art. 34 alin. (2), art. 35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese

Astfel, la 17 noiembrie 2020, în conformitate cu prevederile art.31 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal nr.655/22, în privința dl. Țonu Daniel fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin angajarea și semnarea actelor juridice în privința mai multor pretinse persoane apropiate, în cadrul Primăriei s. Zâmbreni.

Prin scrisoarea nr.04-22/5655 din 17.11.2020 (recepționată la 26.11.2020), dl. Țonu Daniel a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art.33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Într-o analiză retrospectivă, menționăm că, prin Hotărârea Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni din 30 octombrie 2019 (Dosarul nr. 3-112/19) a fost confirmată legalitatea alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 desfășurate în Circumscripția electorală Zâmbreni nr. 21/25, Ialoveni și validat mandatul primarului ales în satul Zâmbreni, r. Ialoveni, Țonu Daniel.

Prin demersul nr.04-22/5654 din 17.11.2020 către dl. Țonu Daniel au fost solicitate mai multe informații/materiale confirmative relevante cazului examinat și anume actele semnate/emise de dl. Daniel Țonu, primarul satului Zâmbreni, r-nul Ialoveni în raport cu pretinsele persoane apropiate, nominalizate în textul sesizării.

Urmare a demersului sus-menționat, la 16.12.2020, ANI a recepționat răspunsul incomplet din partea dl. Țonu Daniel s. Zâmbreni (înregistrat cu nr. 8557) care a vizat doar un aspect al dosarului de control. Astfel, a fost infirmată supoziția pretinsei legături de concubinaj, invocată în textul sesizării, aceasta fiind calificată ca una eronată și necorespunzătoare realității. În completare, dl. Țonu Daniel a menționat următoarele: „Conform art. 2 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, noțiunea de *concubin/concubină* este definită ca fiind partenerul/partenera împreună cu care subiectul declarării a conviețuit și a deținut, a folosit sau a dispus în comun de unul sau mai multe bunuri în anul fiscal precedent, fără încheierea căsătoriei. Se prezumă că au calitatea de concubin/concubină persoanele care, pe parcursul anului fiscal precedent, au locuit împreună cel puțin 183 de zile. Potrivit Adeverinței nr. [REDACTAT] din [REDACTAT], dl. Țonu Daniel este căsătorit și locuiește împreună cu soția [REDACTAT], conform Registrului de evidență a gospodăriilor populației nr. [REDACTAT], pag. [REDACTAT], cont personal [REDACTAT]. Deasemenea, conform Registrului de evidență a gospodăriilor populației nr. [REDACTAT], pag. [REDACTAT], cont personal [REDACTAT], dna [REDACTAT] locuiește în casă proprie”.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 00000003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

În concluzie, se afirmă că, cele enunțate exclud ca dna [REDACTED], [REDACTED], să convețuiască și să dețină în comun cu mine, Țonu Daniel, bunuri, în sensul prevederilor legale citate supra”.

Dat fiind faptul că, în raport cu celelalte aspecte ale dosarului de control, nu au fost puse la dispoziție informații/materiale pertinente, prin interpelarea nr.04-22/6247 din 17.12. 2020, către Cancelaria de Stat a Moldovei, au fost solicitate actele semnate/emise de dl. Daniel Țonu, primarul satului Zâmbreni, r-nul Ialoveni în raport cu dna [REDACTED], dl. [REDACTED] și dl. [REDACTED] – înregistrate/luate la evidența Cancelariei de Stat.

Urmare a demersului menționat supra, prin scrisoarea înregistrată cu nr.122 din 05.01.2021, Cancelaria de Stat a pus la dispoziție, mai multe acte juridice, dintre care evidențiem următoarele:

- *Dispoziția nr.25 din 04.02.2019 cu privire la angajarea în funcție de șofer a dl. [REDACTED];*
- *Dispoziția nr.43 din 19.03.2019 cu privire la acordarea concediului pentru îngrijirea copilului dnei [REDACTED], șofer;*
- *Dispoziția nr.122 din 16.09.2019 cu privire la demisia dl. [REDACTED] din funcția de șofer;*
- *Dispoziția nr.124 din 16.09.2019 cu privire la angajarea în funcție de șofer a dl. [REDACTED];*
- *Dispoziția nr.125 din 18.09.2019 cu privire la cumularea funcție de curier și șofer a dl. [REDACTED];*
- *Dispoziția nr.150 din 30.12.2019 cu privire la modificarea Dispoziției nr.125 din 18.09.2019, prin substituirea frazelor „cumulează” și 0,5 unități” cu frazele „angajează” și „1,5”.*

Subsecvent, prin scrisoarea nr. 04-22/75 din 12.01.2021, către dl Țonu Daniel a fost solicitat repetat, prezentare mai multor materiale/informații necesare, în contextul acțiunilor de control.

În urma solicitării repetate, la 25.01.2021 au fost înregistrate mai multe materiale probante (nr. de înregistrare 419) și anume dispoziții/contracte/acord adițional semnate de către dl. Țonu Daniel, în favoarea persoanelor pretins apropiate și anume:

- *Dispoziția nr. 18 din 09.02.2016 Cu privire la angajarea în funcție de șofer a dnei [REDACTED];*
- *Contract nr.24 din 04 aprilie 2016 pentru achiziționarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor de valoare mica, reprezentat de dna [REDACTED] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Contract nr.17 din 10 martie 2017 de achiziționare a serviciilor de șofer, reprezentat de dna [REDACTED] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Contract nr.12 din 30 ianuarie 2018 de achiziționare a serviciilor de șofer, reprezentat de dna [REDACTED] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 00000003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

- *Contract nr.19 din 14 februarie 2019 de achiziționare a serviciilor de șofer, reprezentat de dl. [REDACTAT] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Acord Adițional nr.72 din 16 septembrie 2019 la contractual nr.19 din 14 februarie 2019, între Primăria comunei Zimbreni, în persoana dl. Daniel Țonu - primar și persoana fizică dl. [REDACTAT];*
- *Dispoziția nr. 25 din 04.02.2019 Cu privire la angajarea în funcție de șofer a dl. [REDACTAT];*
- *Dispoziția nr.43 din 19.03.2019 Cu privire la acordarea concediului pentru îngrijirea copilului dnei [REDACTAT], șofer.*
- *Dispoziția nr. 122 din 16.09.2019 Cu privire la demisie a dl. [REDACTAT] din funcția de șofer;*
- *Dispoziția nr.150 din 30.12.2019 cu privire la modificarea Dispoziției nr.125 din 18.09.2019, prin substituirea frazelor „cumulează” și 0,5 unități” cu frazele „angajează”([REDACTAT]) și „1,5”;*
- *Dispoziția nr.14 din 21.01.2020 cu privire la demisia dl. [REDACTAT] din funcția de curier;*

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Exercitându-și dreptul prevăzut de art.37 alin. (3) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dl. Țonu Daniel și-a prezentat punctul de vedere în formă scrisă (înregistrat cu nr.932) la data de 25.01.2021, comunicând următoarele: În legătură cu pretinsele persoane apropiate, [REDACTAT] care îmi este fiică, [REDACTAT] care îmi este ginere, Primăria nu a avut în perioada menționată automobil de serviciu, iar mai precis din 01.10.2009 până la 18.06.2020. Prin contract de arendă, Primăria în perioada menționată s-a folosit de automobilul Lada Calina care aparținea soției mele, [REDACTAT]. Pe cazul arendei acestui automobil, de către inspectorul de integritate [REDACTAT], mi s-a întocmit act de constatare nr.06/12 din 16 ianuarie 2020, care în prezent este în proces de judecată.

Deoarece automobilul de serviciu Lada Calina, în mare parte a fost folosit de mine în calitate de primar, am avut necesitatea ca să mă folosesc în scop de serviciu și în zilele de odihnă și în zilele de sărbătoare și în timpul nopții la diferite chemări de cetățenii comunei la incendii, inundații și în alte cazuri care nu alegeau timpul.

Din acest motiv și din faptul că leafa stabilită de consiliu pentru funcția de șofer era sub limita necesităților de existență, nu am găsit doritori de a se angaja în acea funcție.

Din acest motiv și din faptul că automobilul Lada Calina se defecta foarte des, iar reparația nu aparținea Primăriei, era necesitatea folosirii unui alt automobil, de care de multe ori am apelat la serviciul automobilului personal al ginerului [REDACTAT] și fiicei [REDACTAT], fără careva contract de arendă.

Fiica [REDACTAT] și ginerele [REDACTAT], niciodată nu au ținut cont că e noapte ori, că e zi liberă sau sărbătoare, de câte ori a fost nevoie, de atâtea ori s-au îndeplinit obligația de șofer. În dispoziția nr.25 din 04.02.2019, s-a omis cuvintele „în baza de contract de servicii” doar așa a fost angajat, [REDACTAT].

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 00000003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Cît privește art. 12 al Legii 133/2106 privind declararea averii și intereselor personale, această lege a fost adoptată și publicată la 30.07.2016, adică mai tîrziu decît fiica mea [REDACTED] care a fost angajată prin contract la data de 09.02.2016. Deoarece [REDACTED] s-a dus în concediu de maternitate pe o perioadă nedeterminată s-a făcut contract de servicii cu [REDACTED].

Cît privește fratele [REDACTED], nu eu l-am angajat, iar conform deciziei consiliului comunal Zîmbreni, această funcție a fost lichidată. La propunerea mea, [REDACTED] urma să-și găsească un alt loc de muncă. Din acest motiv am modificat dispoziția nr.125 din 18.05.2019.

Cererea de demisie a fratelui [REDACTED] a intervenit din inițiativa mea. [REDACTED] a demisionat la 27.01.2021. Dacă eu știam că voi fi obiectul controlului Inapectoratului de Integritate, dispozițiile nr.150 din 30.12.2019 ar fi avut alt conținut. Cît privește dispoziția nr.125 din 18.09.2019, nu a fost semnată de mine, dar vice-primar, [REDACTED].

Dispoziția nr.149 din 30.12.2019 *Cu privire la abrogarea dispoziției* trebuie să aibă la bază că consiliul nu a mai aprobat funcția de șofer.

Cît privește Legea 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, nu am informat ANI deoarece nu am știut despre existența acestei legi. Nimeni nu mi-a spus despre aceasta. În prezent m-am făcut cunoscut cu această lege. Exercițarea funcției de șofer, nu a fost și nici nu poate fi influențată de exercitarea mandatului meu de primar. Șoferul este la dispoziția Primăriei. La moment nu există conflict de interese. În mandatul actual am căutat să evit așa cazuri.

Țin să menționez că Legea nr.133 din 17.06.2016 are drept scop instituirea măsurilor de prevenire a conflictelor de interese. Din data intrării în vigoare a acestei legi nu s-a organizat careva seminar de instruire și aplicare a legii în cauză.

Funcția de șofer nu este funcție publică care trebuie declarată. Modul în care aceasta influențează îndeplinirea imparțială și obiectivă a funcției de demnitate publică trebuie demonstrată de ANI”.

Suplimentar celor declarate supra, dl. Țonu Daniel a anexat mai multe dispoziții/adeverințe/contracte, care în viziunea acestuia ar combate pretinsa încălcare a legii.

Cadrul normativ aplicabil circumstanțelor de fapt

La caz se reține că, *Dispoziția nr. 18 din 09.02.2016 Cu privire la angajarea în funcție de șofer a dnei [REDACTED] și Contractul nr.24 din 04 aprilie 2016 pentru achiziționarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor de valoare mică, reprezentat de dna [REDACTED] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă, au fost semnate/încheiate în perioada cînd regimul juridic al conflictelor de interese era reglementat conform Legii 16/2008 cu privire la conflictual de interese (în vigoare pînă la 01.08.2016, abrogată).*

Succesiv, aplicabil cauzei examinate sunt următoarele prevederi legale: art. (2) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, prevede următoarele definiții legale:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 00000003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

concubin/concubină – partenerul/partenera împreună cu care subiectul declarării a conviețuit și a deținut, a folosit sau a dispus în comun de unul sau mai multe bunuri în anul fiscal precedent, fără încheierea căsătoriei. Se prezumă că au calitatea de concubin/concubină persoanele care, pe parcursul anului fiscal precedent, au locuit împreună cel puțin 183 de zile;

Conform art. 12 alin. (3) din actul normativ menționat supra, *conflictul de interese real* apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Conform alin. (4) lit. b) din conținutul aceluiași articol, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit normei stabilite de alin. (5) al art.12, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Mai mult potrivit art. 12 alin. (7) primarul este obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de *3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real* în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

În conformitate cu, art. 12 alin. (10) *conflictul de interese consumat*, fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de *încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic*, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Aplicabil cazului examinat sunt prevederile art. 14 al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale care reglementează modul de soluționare a conflictului de interese real și anume:

(2) Conflictul de interese real se soluționează de către *subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate* sau Consiliul de Integritate, după caz.

(3) Până la soluționarea conflictului de interese real, *subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată*, cu excepția abținerii.

(4) Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Potrivit art. 11 alin. (2) al Legii 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

Potrivit art.14 alin.(1) al Legii 82/2017 Integrității, în vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sînt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul prevăzute de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Conform art. 45 alin. (2) lit. a) al aceluiași act normativ, exercitarea atribuțiilor de serviciu în situație de conflict de interese, reprezintă un act conex actelor de corupție.

Aprecierea/poziția inspectorului de integritate

În cadrul acțiunilor de control desfășurate, analizând prevederile legale aplicabile speței, informațiilor din registrele informaționale de stat, cât și punctul de vedere al persoanei supuse controlului, presupusa relație de concubinaj invocată în textul sesizării, dintre subiectul declarării dl. Țonu Daniel și dna [REDACTAT], [REDACTAT], nu a fost constatată, în acest sens nefiind consemnate careva elemente/trăsături specifice concubinajului. Mai mult, sub acest aspect, inspectorul de integritate, desconsideră invocarea unor chestiuni cu caracter sensibil, care plasează în dificultate și induc în eroare acțiunile de control ale inspectorului de integritate.

În raport cu celelalte circumstanțe de fapt sesizate, în urma analizei și verificării tuturor materialelor relevante cazului, au fost identificate mai multe acte juridice (examine conform Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale) semnate de dl. Țonu Daniel intervalul 2016-2020, în privința pretinselor persoane apropiate și care cad sub incidența regimului juridic al conflictelor de interese și anume:

- *Dispoziția nr.25 din 04.02.2019 cu privire la angajarea în funcție de șofer a dl. [REDACTAT];*
- *Dispoziția nr.43 din 19.03.2019 cu privire la acordarea concediului pentru îngrijirea copilului dnei [REDACTAT], șofer;*

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 00000003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

- *Dispoziția nr.122 din 16.09.2019 cu privire la demisia dl. [REDACTAT] din funcția de șofer;*
- *Dispoziția nr.150 din 30.12.2019 cu privire la modificarea Dispoziției nr.125 din 18.09.2019, prin substituirea frazelor „cumulează” și 0,5 unități” cu frazele „angajează” ([REDACTAT]) și „1,5”;*
- *Dispoziția nr.14 din 21.01.2020 cu privire la demisia dl. [REDACTAT] din funcția de curier.*
- *Contract nr.24 din 04 aprilie 2016 pentru achiziționarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor de valoare mica, reprezentat de dna [REDACTAT] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Contract nr.17 din 10 martie 2017 de achiziționare a serviciilor de șofer, reprezentat de dna [REDACTAT] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Contract nr.12 din 30 ianuarie 2018 de achiziționare a serviciilor de șofer, reprezentat de dna [REDACTAT] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Contract nr.19 din 14 februarie 2019 de achiziționare a serviciilor de șofer, reprezentat de dl [REDACTAT] (Furnizor/Prestator) pe de o parte și dl. Daniel Țonu, primar (Beneficiar) pe de altă parte;*
- *Acord Adițional nr.72 din 16 septembrie 2019 la contractual nr.19 din 14 februarie 2019, între Primăria comunei Zîmbreni, în persoana dl. Daniel Țonu - primar și persoana fizică dl. [REDACTAT].*

În urma probatoriului acumulat a fost stabilit că, dl. Țonu Daniel, în calitate de primar al comunei Zîmbreni, r-nul Ialoveni având un interes personal ce rezultau din relațiile *cu persoanele apropiate* a semnat/emis mai multe acte juridice/dispoziții/contracte, în privința dl. [REDACTAT] (frate), dnei [REDACTAT] (fiică), dl. [REDACTAT] (ginere), fapt prin care a încălcat prevederile Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în parte ce vizează informarea și soluționarea conflictelor de interese devenite vizibile.

La caz, argumentul subiectului controlului privind necunoașterea existenței Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale nu poate fi acceptat, or, art 34 din Constituția Republicii Moldova statuează că, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Mai mult, potrivit expresiei latine aplicabil în jurisprundență „*nemo censetur ignorare legem*” - *nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea*, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu înlătură obligația persoanelor de a se conforma legii și de a răspunde pentru încălcarea ei. Deasemenea dl.Țonu Daniel, deținând mandatul de primar, avea obligația să cunoască prevederile legislației care reglementează domeniul acestuia de activitate și anume drepturile și obligațiile, iar în acest sens reliefăm dispozițiile art. 11 alin. (2) al Legii 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care stabilește că demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

În continuare, irelevante ca argument/justificare în admiterea situațiilor de conflict de interese este și declarația precum că: *Funcția de șofer nu este funcție publică care trebuie declarată. Modul în care aceasta influențează îndeplinirea imparțială și obiectivă a funcției de demnitate publică trebuie demonstrată de ANI*’. În raport cu aceste afirmații, subliniem faptul că

Legea 133/2016 cu privire la declararea averii și intereselor personale stabilește expres în art. 3 alin. (1) cine sunt subiecții ai declarării averii și a intereselor personale, adică persoanele care sunt chemate să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care au interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Pentru a fi în prezența unui conflict de interese real, prima condiție prioritară este calitatea de subiect al declarării al persoanei care este chemate să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii. A doua condiție prioritară, pentru a putea califica un conflict de interese real este prezența interesului personal care rezultă din sau vizează persoane ce îi sînt apropiate subiectului declarării. Legiuitorul moldav nu a stabilit drept o condiție sine qua non, calitatea/funcția persoanei apropiate (de ex. o funcție publică, de demnitate publică sau conducătorul unei organizațiilor publice etc.) în privința căreia se emite un act administrativ, se încheie un act juridic, sau se ia o decizie. Prin urmare, raportat la cauza examinată argumentul invocat de persoana supusă controlului, întru justificarea conflictului de interese este irelevant și lipsit de substrat legal.

Astfel, dl. Țonu Daniel la etapa apariției conflictului de interese real conform art.12 alin. (4) lit. b) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale fiindu-i interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, a încălcat prevederile legii menționate supra, manifestat prin neinformarea în conformitate cu art.12 alin. (7) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

În context, se menționează că gradul de înrudire prin sânge și prin afinitate ale subiectului declarării cu dl. [REDACTED] (frate), dna [REDACTED] (fiica) și dl. [REDACTED] (ginere), este confirmată prin informația pusă la dispoziție de Agenția Servicii Publice (înregistrată cu nr. 932 din 08.02.2021), dar și prin punctul de vedere exprimat de persoana supusă controlului la sediul ANI.

Urmare a semnării dispozițiilor/actelor juridice sus-menționate în privința *persoanelor apropiate*: dl. [REDACTED] (frate), dnei [REDACTED] (fiică), dl. [REDACTED] (ginere), dl. Țonu Daniel a admis mai multe conflicte de interese consumate, adică fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) art.12 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Studiind exhaustiv materialele dosarului, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale aplicabile cazului examinat, inspectorul de integritate conchide că dl. Țonu Daniel, primar al comunei Zîmbreni, r-nul Ialoveni la etapa apariției conflictului de interese real, era obligată să nu încheie actele juridice menționate supra, fiindu-i interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza data și era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate în

termenii prevăzuți de legislație, or, prin neglijarea aspectelor legale indicate supra, dl. Țonu Daniel a admis consumarea conflictelor de interese.

Consecințele juridice ale încălcării regimului juridic al conflictelor de interese

Potrivit, art. 23 alin (4) și (6) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

În continuare, art.38 alin (1) lit. a) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, iar conform prevederilor art. 39 alin. (2), din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, Autoritatea sesizează în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În aceeași ordine logică, potrivit art. 5 alin. (4) lit.a¹ din Legea 768/2000 cu privire la statutul alesului local și prevederilor art. 28 alin. (2) lit. d¹ al Legii 436/2006 privind administrația publică locală, mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Deasemenea, art. 22 alin. (1) lit. b) al Legii 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, stabilește că exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

În circumstanțele de fapt și de drept consemnate supra, în conformitate cu prevederile art.19 și art. 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art.12,14,15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate

DECIDE:

1. Se constată că dl. Țonu Daniel, primar al comunei Zîmbreni, r-nul Ialoveni a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:
 - nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. a)-b), art.12 alin. (5) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;
 - nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu art.14 alin. (2)-(4) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;
 - emiterea/semnarea actelor juridice/administrative și încheierea directă a actelor administrative, care vizează *persoane apropiate* (frate, fiică, ginere), fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art.12 alin. (10) al Legii privind declararea averii și intereselor personale.
2. Se sesizează Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, în vederea încetării mandatului de primar al dl. Țonu Daniel, primar al comunei Zîmbreni, r-nul Ialoveni, din data rămânerii definitiv actul de constatare, ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese.
3. Se decade, dl. Țonu Daniel din dreptul de a exercita funcții publice și funcții de demnitate publică, inclusiv funcția (mandat) de primar, pe o perioada de 3 ani din data încetării de drept a mandatului său, ori din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie dl. Țonu Daniel, după încetarea de drept a mandatului său de primar al comunei Zîmbreni, r-nul Ialoveni, sau din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data rămânerii definitive a actului de constatare ori data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștință dl. Țonu Daniel, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la data primirii acestuia, în instanța de contencios administrativ, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev 3, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Inspector de integritate

Rodion RUSNAC